

duurzame evenementen

Duurzame evenementen

In elke gemeente vinden jaarlijks tientallen evenementen plaats. Dit kan gaan van massamanifestaties op pleinen of festivalweides tot kleinschalige activiteiten in jeugdlokalen of buurthuizen.

Elk van deze evenementen zorgt voor een ecologische voetafdruk en het is onze taak om deze zo klein mogelijk proberen te houden.

Europese en Vlaamse regelgeving leggen organisatoren enkele - soms nieuwe - verplichtingen op naar het gebruik van cateringmateriaal en het inzamelen van afval op evenementen.

Organisatoren kunnen altijd terecht bij het gemeentebestuur dat organisatoren bijstaat met raad en ook met praktische ondersteuning. Informeer daarom bij het evenementenloket, de jeugd-, sport-, cultuur- of milieudienst. Zij helpen je verder met informatie over het gebruik van herbruikbare bekken, het uitlenen van afvaleilandjes om afval gescheiden in te zamelen... Ze hebben nog meer tips in petto om het evenement zo duurzaam mogelijk te organiseren.

In deze brochure geven we alvast enkele praktische tips en tricks waarmee organisatoren aan de slag kunnen om op een correcte wijze afval in te zamelen en cateringmateriaal te gebruiken.

Veel succes en maak er een mooi, duurzaam evenement van!

Patrick Hoste,
voorzitter raad van bestuur

Inhoudstafel

Afvalarme evenementen: wijzigingen in de regelgeving.	Blz 3
Hoe moet een organisatie die veel restafval produceert, dit bedrijfsrestafval inzamelen?	Blz 5
Mag een organisatie nog gebruik maken van wegwerpbekers?	Blz 6
Duurzaam organiseren, ook in de dagdagelijkse werking.	Blz 9
Hoe een publieksevenement duurzaam organiseren?	Blz 10
Cheklst voor een milieubewuste organisatie.	Blz 13

IVM is een samenwerkingsverband van 15 steden en gemeenten. Meer informatie op www.ivmmilieubeheer.be

COLOFON

v.u. Patrick Hoste, voorzitter IVM, Sint-Laureinsesteenweg 29 9900 Eeklo
foto's: Hans Vanhyfte, deZetterij
lay-out: deZetterij (Eeklo)
gedrukt door Drukkerij De Maertelaere bvba (Aalter)

bronnen (tevens aanbevolen lectuur):
www.ovam.be/groen-event

alles uit deze brochure mag overgenomen worden mits bronvermelding

Afvalarme evenementen: wijzigingen in de regelgeving. Waarop letten?

Evenementenafval is bedrijfsafval!

Het moet dus ook als bedrijfsafval worden opgehaald.

Het klinkt misschien raar, maar volgens de regelgeving is het afval dat op evenementen wordt ingezameld géén huishoudelijk afval, maar bedrijfsafval.

Bedrijven moeten het afval ook gescheiden inzamelen, net zoals gezinnen dat moeten. Dus: het afval van evenementen mag niet allemaal in éénzelfde zak of container. Op evenementen moet er dus een gescheiden inzameling zijn van restafval, PMD, papier-karton...

Dat houdt dan ook in dat het gescheiden ingezamelde afval (restafval, PMD, papier-karton, gft) niet met de ophaalrondes van het huishoudelijk afval mag worden meegegeven.

Al deze afvalstromen moeten dus op een correcte manier als 'bedrijfsafval' worden ingezameld, opgehaald en verwerkt. Door een private ophaler dus en niet via de huis aan huis ophalingen voor de inwoners.

Er geldt wel een belangrijke uitzondering hierop:

als er weinig afval wordt ingezameld en dit slechts gaat om hoeveelheden die vergelijkbaar zijn met de hoeveelheden zoals van een 'normaal huisgezin', dan mag het afval wél nog worden meegegeven met de huis aan huisophaling.

Waarover gaat dit concreet?

- **voor restafval:** er mogen max. 3 zakken van 60 liter worden aangeboden in reglementaire restafvalzakken per 14 dagen; aangeboden op de openbare weg ter hoogte van het lokaal of de woning.
- **voor gft:** er mag max. 1 container van 120 liter worden aangeboden in een gft-container met juiste retributiesticker; aangeboden op de openbare weg ter hoogte van het lokaal of de woning.
- **voor PMD:** PMD mag, in hoeveelheden die vergelijkbaar zijn met deze van een huisgezin aangeboden worden in de reglementaire PMD-zakken op de openbare weg ter hoogte van het lokaal of de woning. PMD moet correct gesorteerd zijn.
- **voor papier-karton:** er mag max. 1m³ worden aangeboden; op reglementaire wijze aan de openbare weg ter hoogte van het lokaal of de woning.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

1 de maandelijkse bestuursvergadering van een sociaal-culturele organisatie, bij de voorzitter thuis:

het beetje restafval mag in de reglementaire restafvalzak worden meegegeven

2

de jeugdvereniging heeft af en toe 2 restafvalzakken met afval van knutselmateriaal:

dat mag in reglementaire restafvalzakken worden meegegeven, ter hoogte van het jeugdlokaal

3

een eetfestijn van de judoclub, georganiseerd in een parochiezaal.

- het bestuur van de parochiezaal heeft een contract met een private ophaler en in het gebruiksreglement staat dat gebruikers van de zaal dit contract moeten respecteren:

dit is het meest eenvoudige: gebruik dan de inzamelrecipiënten in de zaal; het verwerken van het afval is wellicht in het huurcontract inbegrepen

- het bestuur van de parochiezaal heeft geen contract gesloten met een private ophaler:

dan moet de organisator zelf voor het afval instaan.

- worden er max. 2 restafvalzakken van 60 liter verzameld, dan mag dat mee met de huis aan huisophaling
- van zodra meer dan 2 restafvalzakken worden verzameld (bv. tijdens een meerdaagse beurs), dan moet de organisator een contract sluiten met een private ophaalfirma.

4

de kantine van de sportclub heeft wekelijks 6 restafvalzakken:

dit mag NIET meegegeven worden met de huis-aan-huisophaling. De sportclub moet dus een beroep doen op een private ophaler

5

een meerdaags muziekfestival met eet- en drankstandjes:

hier is het te verwachten dat er meer dan 2 restafvalzakken worden ingezameld, dus dient een private ophaler te worden gecontacteerd

Schat dus op voorhand goed in hoeveel restafval het evenement zal voortbrengen!

Daarom is het ook van belang om op het evenement het afval gescheiden in te zamelen: PMD hoort in de blauwe zak, gft in de groene container, papier en karton apart... In de restafvalzak dus énkél het restafval, dat spaart al flink wat! Een doorsnee eetfestijn produceert zelden méér dan 2 restafvalzakken als het afval correct gesorteerd wordt én er geen wegwerpcateringmateriaal wordt gebruikt!

TIP

Hoe moet een organisatie die veel restafval produceert, dit bedrijfsafval inzamelen?

1) Contacteer een ophaalfirma

Het ingezamelde afval moet worden opgehaald door een private ophaalfirma. Deze kan containers ter beschikking stellen, maar ook de juiste restafvalzakken. Maak hierover goede afspraken: als het restafval in rolcontainers wordt ingezameld, zal de firma ook transparante zakken mee leveren want die zijn verplicht te gebruiken bij het inzamelen van restafval in rolcontainers.

Dit is om de kwaliteit van het afval te kunnen controleren. Immers: in de restafvalzakken hoort énkél restafval, géén PMD, géén papier-karton...

Dus ook hier geldt de boodschap: correct sorteren! Dit is een verplichting, maar dit kan je ook veel geld besparen.

Weet je niet direct waarheen om zo'n private ophaler te contacteren? Contacteer dan de milieudienst: die helpt je op weg.

Waarop moet je letten:

Het restafval moet in transparante zakken worden ingezameld op het evenement, vooraleer de private ophaler dit komt ophalen. Vraag hiernaar bij het sluiten van het contract.

Zorg voor gescheiden inzameling: in de restafvalzakken dus énkél restafval! Dan hoeft de private ophaler nadien geen nasortering meer uit te voeren en dat bespaart je extra kosten!

2) Gescheiden inzamelen is verplicht. Afvalinzamelpunten kunnen hierbij helpen.

Gebruik **aparte inzamelcontainers of vuilnisbakken** zodat restafval van PMD en ander afval kan worden gescheiden.

Zijn er geen inzamelcontainers of vuilnisbakken beschikbaar in het lokaal waar je evenement plaatsvindt? Vraag ernaar bij je gemeentebestuur want misschien kan je daar wel enkele exemplaren huren of gebruiken.

Mogen de gele evenementenzakken van IVM nog worden gebruikt in de afvaleilandjes?

Neen. De regelgeving (Vlarema) verbiedt het gebruik van niet transparante zakken.

In de containers voor restafval mogen wel transparante zakken gebruikt worden. Vraag ernaar bij de ophaalfirma waarmee je het ophaalcontract afsluit. Soms zal de ophaler ook toestaan dat het materiaal 'los' mag worden aangeleverd, maar dan krijg je wel problemen met hygiëne (spoel de containers of vuilbakjes goed uit) én is het ook moeilijker om te controleren of het afval wel degelijk gescheiden werd ingezameld: van zodra er PMD in het restafval zit, kan je een 'extra kost' aangerekend krijgen om het materiaal nadien te laten uitsorteren.

Vergewis je dus goed van de kwaliteit van het ingezamelde afval: in de transparante zakken dus énkél restafval!

Wat als PMD wordt afgevoerd mag ook énkél PMD zijn: de sorteerregels die je thuis moet volgen, gelden ook op het evenement!

Wat met het gebruik van cateringmateriaal?

Mag een organisatie nog gebruik maken van wegwerpbekers?

Het antwoord is hier duidelijk:

NEEN!

Ook hier is de regelgeving verstrengd.

Wat zegt de regelgeving?

1) voor lokale besturen en overheden:

Sinds 1 januari 2020 is het voor Vlaamse overheden en lokale besturen in hun eigen werking en door hen georganiseerde evenementen verboden drank te serveren in recipiënten voor eenmalig gebruik. Vanaf 1 januari 2022 is dit verbod ook van toepassing op het aanbieden van bereide voedingsmiddelen in cateringmateriaal voor eenmalig gebruik.

2) voor (private) organisatoren:

Sinds 1 januari 2022 is het serveren van drank in recipiënten voor eenmalig gebruik bij evenementen verboden, tenzij de eventorganisator een systeem voorziet dat garandeert dat minstens 95% van de eenmalige verpakkingen gescheiden wordt ingezameld voor recyclage.

Vanaf 15 juni 2023 is het serveren van drank in recipiënten voor eenmalig gebruik bij evenementen verboden, met uitzondering van petflessen en blikjes als de eventorganisator daarvoor een systeem voorziet dat garandeert dat minstens 95% van die eenmalige recipiënten gescheiden wordt ingezameld voor recyclage.

Voor evenementen georganiseerd in 2023 kan de minister uitzonderingen voorzien als de eventorganisator kan aantonen dat ondanks tijdige en behoorlijke inspanningen voor een bepaald evenement er onvoldoende capaciteit aan herbruikbare recipiënten en/of wasfaciliteiten beschikbaar is.

Vanaf 1 januari 2025 geldt het verbod ook voor petflessen en blikjes

3) wie werkt met herbruikbare recipiënten:

art 5.3.12.4 VLAREMA:

- Bij het gebruik van herbruikbare recipiënten en herbruikbaar cateringmateriaal, met uitzondering van recipiënten uit glas en porselein, is het verplicht om in een systeem te voorzien dat garandeert dat minstens 90% van deze recipiënten en dit cateringmateriaal wordt ingezameld voor hergebruik. Bij evenementen is dit de verantwoordelijkheid van de eventorganisator

1) het is verboden om wegwerpplastics te gebruiken

Er wordt dus gestimuleerd om drank en voedsel te serveren in herbruikbaar cateringmateriaal.

Geen wegwerpbordjes, wegwerpbestek of wegwerpbekers meer.

Drank in plastic verpakkingen serveren is verboden. Er wordt tijdelijk nog een afwijking toegestaan voor drank in petflessen of blikjes, maar dan moet je als organisator kunnen bewijzen dat 95% van de drankverpakkingen correct worden ingezameld en gerecycleerd (vraag dus aan de ophaalfirma recyclageattesten)!

En: vanaf 2025 is ook het gebruik van petflessen en blikjes uit den boze!

2) gebruik niet langer eenmalige verpakkingen, doch kies voor herbruikbaar cateringmateriaal

Wie op het evenement herbruikbare drinkbekers of cateringmateriaal gebruikt, is goed bezig! Maar: je moet ook kunnen aantonen dat minstens 90% van het herbruikbaar cateringmateriaal wordt ingezameld voor hergebruik. Zorg er dus voor dat het herbruikbaar materiaal opnieuw wordt ingezameld en er geen herbruikbare bekertjes bij het restafval terechtkomen!

Op grotere evenementen is het daarom aangewezen om te werken met een soort 'waarborgsysteem', zodat je zeker bent dat de bekertjes teruggebracht worden.

Hierna gaan we hier even dieper op in.

Let daarbij ook op de hygiëne: herbruikbare bekertjes moeten goed gewassen en gedroogd worden, net zoals glas trouwens.

Waar kan je herbruikbare bekertjes halen?

Sommige verenigingen beschikken over herbruikbaar cateringmateriaal of kunnen dit bij hun koepelorganisatie aanvragen. Maar niet iedereen kan dat. Je kan altijd aan de drankleverancier vragen of bij de levering van drank ook herbruikbare bekertjes kunnen worden meegeleverd. Als dat niet mogelijk is, dan kan jouw gemeentebestuur je wellicht op de goede weg zetten.

- elke IVM-gemeente of stad beschikt over een (kleine) hoeveelheid herbruikbare bekertjes om kleinere evenementen te voorzien van herbruikbaar materiaal. Contacteer dus eerst je gemeentebestuur om herbruikbare bekertjes te ontfangen voor jouw evenement.
- heb je nood aan extra materiaal? IVM heeft een uitleendienst van 20.000 bekertjes. IVM werkt samen met Groep Intro (een maatwerkbedrijf, o.m. actief vanuit Gentbrugge) voor het reinigen en uitleen van deze bekertjes.
- heb je nood aan nog méér? Contacteer dan een private firma die herbruikbare bekertjes uitleent.

Wassen van de herbruikbare bekertjes is belangrijk voor een goede hygiëne

→ zelf doen?

Kleine hoeveelheden kan je gerust zelf afwassen en drogen. Let wel op dat alles gebeurt met proper water, afwasmiddel, handdoeken of beter nog: waar mogelijk gebruik liefst een vaatwasmachine.

→ zeker voor grote hoeveelheden: professionele wasservice met garantie op een goede hygiënische behandeling:

Als je bekertjes leent via de IVM-uitleendienst, dan wordt een wasservice aangeboden (tegen betaling, de kost zit in de uitleenkost van de bekertjes).

IVM werkt hiervoor samen met het Maatwerkbedrijf Groep Intro. Voor de wasservice doen we een beroep op de afdeling die gevestigd is in Gentbrugge.

Organisatoren kunnen de bekertjes zelf afhalen en terugbrengen, maar ze ook laten leveren door medewerkers van Groep Intro. In de nabijheid van Gentbrugge wordt het materiaal zelfs zoveel als mogelijk geleverd per fietstransport, een duurzaam transportmiddel!

Voor verplaatsingen die 'iets verder' liggen, wordt het materiaal gebracht met een milieuvriendelijke bestelwagen. Organisatoren betalen hiervoor wel een transportvergoeding (die lager ligt voor het fietstransport).

Wat kost de wasservice?

Reinigen stapelbare bekertjes:

- 1 tot 5.000 bekertjes: € 0,125
- 5.001 tot 12.500 bekertjes: € 0,115

Prijzen gelden per was-order, waarbij stapelbare en niet-stapelbare bekertjes apart worden geteld.

Reinigen niet-stapelbare bekertjes:

- 1 tot 5.000 bekertjes: € 0,150
- 5.001 tot 12.500 bekertjes: € 0,140

Gebruikte bakken (incl. deksel):

- € 0,75/bak

Hoe reserveren?

Via <https://ivm.afita.be/>

Waarborg

IVM rekent een waarborg van € 10/bak herbruikbare bekertjes bij de reservatie van de bekertjes.

Bij verlies van bekertjes wordt de waarborg verminderd met € 1/verloren beker (€ 3/verloren wijn- of schuimwijn-glas) en € 50/verloren bak.

Transportkosten?

Groep Intro rekent transportkosten aan voor het geval de organisatoren zelf niet het materiaal kunnen komen halen/brengen.

IVM komt tussen in deze transportkosten voor een bedrag van € 70.

Indien organisatoren zelf voor het transport instaan, maar de bekertjes te laat terugbezorgen, wordt een vergoeding van € 25/dag vertraging aangerekend.

Hoe ben je er zeker van dat je voldoende herbruikbare bekens terug inzamelt tijdens jouw evenement?

Werken met een waarborgsysteem op evenementen?

Het is aan te raden om voor herbruikbaar cateringmateriaal (borden, kommen, bekens, schaaltes,...) een waarborg te vragen. Deze producten bestaan namelijk uit waardevolle materialen. Grondstoffen worden schaars en daarom duurder. Door ze te hergebruiken, of indien dit niet mogelijk is, te recyclen, blijven ze langer beschikbaar in de economie.

Voorzie voldoende inruilpunten voor lege borden/kommen/bekens/flesjes,... bijvoorbeeld aan de bar of kassa. Houd dit inzamelpunt ook langer open dan de bar.

Plaats voldoende geïnformeerde security/medewerkers aan de uitgang om bezoekers hun laatste drank -of eetrecipiënt te laten inleveren vooraleer ze het terrein verlaten. Zo wordt de inzameling verzekerd en blijft het terrein netjes!

Er zijn verschillende waarborgsystemen mogelijk

■ Waarborg

Reken een extra bedrag aan per verkocht reciënt (beker, bord, schaalte, kom,...). De cateringmaterialen hebben bijgevolg een geldwaarde en de gebruiker krijgt bij inlevering geld terug.

Een extra verantwoordelijke kan nodig zijn om de voorraad lege verpakkingen te bewaken. Aandacht voor fraude onder medewerkers is eveneens een aandachtspunt.

■ Jeton

Bij het betreden van het evenement krijgt elke bezoeker een jeton. Deze wordt afgegeven bij betaling van het eerste drankje. Een volgende consumptie wordt pas verkregen bij inlevering van een lege beker. Bij verlies van de beker, kan een nieuwe jeton worden aangekocht, of kan een achtergelaten reciënt opgeraapt en ingeruild worden. Het voordeel van de jeton is dat het geen geldwaarde heeft, waardoor dit terugbrengsysteem minder fraudegevoelig is.

■ Sommige evenementen werken met inzamelrecipiënten voor herbruikbare bekens, gekoppeld aan een belonings-systeem (drankbon, korting,...) voor wie bekens terugbrengt.

Geef een gratis drankbon of korting wanneer iemand x aantal bekens terug brengt.

Aandachtspunten voor het werken met een waarborgsysteem

Bij grotere evenementen scheid je de inzamelstand van herbruikbare bekens best van de bar. Voorzie minstens een aparte rij en vermijd lange wachtrijen aan de toeg.

Je kan daarom werken met een 'doorgeefsysteem' aan de toeg, zodat de medewerkers die de bekens ontvangen zich kunnen focussen op de correcte toepassing van de waarborg, zonder zich te moeten bezighouden met het tappen en inschenken van de dranken.

Zorg dat bekens als eenvoudig betaalmiddel ingezet kunnen worden, zodat het voor de toegmedewerkers niet te complex wordt. Zet het bedrag van de waarborg hoog genoeg (minimum € 1,00) zodat bekens niet bij het afval belanden en je geen verlies maakt op het verschil tussen de borg en de prijs van de beker.

Voorzie bij de uitgang een doneerstand voor bekens wanneer bezoekers niet willen wachten om hun bekens in te leveren. De 'opbrengst' van die bekens kan je dan schenken aan het goede doel.

Hou vooral ook per evenement goed bij hoeveel bekens je huurt en maak na je evenement een evaluatie zodat je daarmee rekening kunt houden tijdens de volgende editie.

Het verdient aanbeveling om toch steeds te voorzien in de mogelijkheid om bekens in te ruilen voor geld, anders kan het op verzet stuiten. Hou de inzamelstand langer open dan de bar en voorzie voldoende wisselgeld van dezelfde waarde als de waarborg.

Zorg ook voor voldoende medewerkers op het einde van het evenement bij de inruilstand voor de bekens of kassa en voorzie voldoende inzamelpunten (aan elke bar en kassa).

Duurzaam organiseren, ook in de dagdagelijkse werking

Iedereen denkt bij het 'duurzaam organiseren' direct aan grote muziekfestivals of sportwedstrijden. Maar ook op kleine activiteiten zoals lezingen, trainingen en repetities, ja zelfs in de dagdagelijkse secretariaatsstaken, moet steeds aandacht voor duurzaamheid voorop staan.

Wie dagdagelijks 'duurzaam' bezig is, trekt automatisch de lijn door bij het organiseren van grote evenementen.

Secretariaatswerk en organiseren van vergaderingen

Beheers de papierstroom: werk zoveel mogelijk 'papierloos'

Verstuur zoveel mogelijk elektronische uitnodigingen. Hou je verslagen en documenten digitaal bij (desnoods via een aparte 'deelsite').

Beperk het kopiëren van verslagen, uitnodigingen e.d. Indien je toch kopieert, kopieer dan op milieuvriendelijke papier (gerecycleerd papier, papier met FSC label) en print of kopieer recto/verso.

Wees zuinig met energie en water

Gebruik energiezuinige lampen in de vergaderlokalen. Laat niet onnodig licht branden in lokalen wanneer er niet in vergaderd of gewerkt wordt.

Mors niet met water (bij de afwas, bij de opkuis van het lokaal). Beschik je over vergaderlokalen met sanitair: kies voor spaarspoelknoppen en kranen die werken op sensoren...

Bij het organiseren van kleine bijeenkomsten (lezingen, repetities, trainingen).

Voorkom afval

Zoals je thuis afval kan voorkomen, kan dit ook in de vereniging. Beperk wegwerpverpakkingen, kies herbruikbare materialen ...

Hou het afval gescheiden

Gooi geen recyclebaar materiaal bij het restafval. Gebruik zoveel mogelijk drank in (statiegeld)flessen. Gebruik géén wegwerpglazen of -servies.

TIPS voor sport- en jeugdclubs

- Waarom de kleedkamers niet uitrusten met douchegel in navulverpakkingen? Zo hoeven de sporters geen douchegel van thuis mee te nemen. Dat voorkomt ook dat de sportclub nadien lege verpakkingen moet vissen uit de douches ...
- Voorzie in voldoende afvalbakken waarin van thuis meegebrachte drankverpakkingen afzonderlijk kunnen worden ingezameld als PMD. Dat voorkomt zwerfvuil om en nabij het sportterrein. Maak deze afvalbakken uiteraard ook tijdig leeg en kijk goed of er énkél PMD tussen zit. Wat géén PMD is hoort bij het restafval.

Door ook de dagdagelijkse werking van jouw vereniging 'duurzaam' te organiseren, help je niet alleen de natuur, het is vaak voordelig in de portemonnee (zo merk je bij afvalpreventie dat je hierbij ook minder kosten maakt!) en het helpt de leden van de vereniging bij de bewustmaking om te streven naar een duurzame(re) samenleving.

Als je ervoor zorgt dat het afval gescheiden wordt ingezameld en op een correcte manier wordt verwerkt (als bedrijfsafval) én je gebruikt herbruikbaar cateringmateriaal, dan zet je al heel flinke stappen naar een duurzaam evenement. Maar het mag altijd méér zijn!

DOEN

Hoe een publieksevenement duurzaam organiseren?

Hierna vind je voornamelijk informatie voor het opzetten van grote publieksevenementen, vaak in openlucht. Toch zijn de beginselen dezelfde voor wie in een zaal(tje) activiteiten organiseert. Want duurzaam organiseren vergt aandacht voor afvalpreventie, vlotte mobiliteit, respect voor natuurlijke rijkdommen, het voorkomen van geluidsoverlast ...

I. RESPECT VOOR DE WET

Ga eerst na of er gemeentelijke reglementen zijn waaraan je je moet houden. Deze kunnen wijzen op verplichtingen inzake afvalinzameling, het voorkomen van zwerfvuil of sluikstorten e.d.m.

Het kan ook gebeuren dat je voor het huren van bepaalde installaties over de nodige vergunningen moet beschikken.

Contacteer daarom steeds best vooraf het gemeentebestuur. Zo krijg je een overzicht van de reglementen waaraan je moet voldoen alvorens het evenement te starten.

II. AFVAL VOORKOMEN IS BETER DAN OPRUIMEN

Minder afval bij de promotie van het evenement

Beperk de hoeveelheid papier!

- Beheers de eigen papierstroom door zoveel mogelijk over te stappen op digitale communicatie via e-mail, sociale media, e-letters, ...
- Maak je toch flyers? Kies dan een zo klein mogelijk formaat en bedruk het papier dubbelzijdig. Bereken de oplage van drukwerken zo precies mogelijk zodat er geen grote overschotten zijn.
- Vermijd programmaboekjes. Je kan het programma van je evenement vermelden op grote tekstborden, infopanelen, lichtkranten, ...
- Kies voor milieuvriendelijk drukwerk op gerecycleerd papier gedrukt met plantaardige inkt.

Gebruik duurzame signalisatiematerialen zoals panelen uit FSC-hout. Probeer zoveel mogelijk materialen te recupereren van vorige promotieacties.

Minder afval op het evenement

Bij het schenken van dranken: gebruik géén wegwerpverpakkingen, géén plastic wegwerpbekertjes!

- Schenk drank uit de tap of andere grootverpakkingen. Indien flessen nodig zijn, zorg er dan voor dat het glazen retourflessen zijn.
- Vervang plastic roerstaafjes door metalen lepels (of op zijn minst houten roerstaafjes).
- Indien glazen om veiligheidsredenen niet aangewezen zijn, gebruik dan herbruikbare bekertjes.

TIPS

- Je kan herbruikbare bekertjes ontlend bij jouw gemeentebestuur.
- Voorzie in voldoende medewerkers om de herbruikbare bekertjes in te zamelen en af te wassen wanneer het gaat om kleine hoeveelheden.
- Voor grote hoeveelheden kan je binnen het werkinggebied van IVM terecht bij Groep Intro. Zij bieden een professionele wasserij aan zodat hygiëne verzekerd is! Zie de informatie op blz. 7 van deze brochure!

Serveer je eten? Gebruik géén wegwerpservies, kies voor zoveel mogelijk grootverpakkingen en seizoensgebonden producten.

- Vermijd individueel verpakte zaken en kies grootverpakkingen of retourverpakkingen (suiker in bulk, koffiemelk in grote flessen, mayonaise uit grote bokaalen, ...).
- Gebruik herbruikbaar servies (vermijd plastic wegwerpbestek en servies, piepschuim en kartonnen schotels...).
- Gebruik zoveel mogelijk regionale en seizoensgebonden producten.
- Gebruik waar mogelijk eetbare verpakkingen: ijsjes op een horentje, vis of vlees op een broodje, slaatjes uit een koolblad, ...

TIP

(geleerd van de Davitamon Classic, Groene-Vent Award 2011):

- Heb je honderden deelnemers aan het evenement en wil je hen koekjes aanbieden? Doe op voorhand zelf de koeken uit de verpakkingen. Dat voorkomt zwerfvuil op het terrein!
- Presenteer stukken fruit steeds ontdaan van de schil, dat voorkomt zwerfvuil!

Vermijd zwerfvuil

Als er zwerfvuil aanwezig is op het evenement (of in de nabijheid ervan), dan nodigt dit uit om meer afval achter te laten. Een proper terrein dwingt respect af, maar een vervuild terrein trekt zwerfvuil aan. Het opruimen van zwerfvuil is bovendien arbeidsintensief en duur. Tegelijk vind je er weinig vrijwilligers voor. En als het nadien blijft liggen, creëer je een sluikstort wat dan nog eens een boete kan opleveren. Voorkomen is daarom beter dan genezen.

- Verbied dat gratis drankblikjes, flyers of gadgets worden uitgedeeld.
- Voorzie voldoende afvalbakken waarin afval (gescheiden) kan worden ingezameld.
- Maak deze bakken regelmatig leeg.
- Voorzie een anti-zwerfvuilteam dat snel kan ingrijpen (voorzien van prikkers, zwerfvuilzakken...).
- Informeer bij het gemeentebestuur naar ondersteunend materiaal (prikkers, handschoenen...).

Organiseer een selectieve inzameling

Niettegenstaande alle inspanningen om afval te voorkomen, is een evenement zonder afval helaas ondenkbaar. Daarom moet de organisator de nodige inspanningen doen om het afval selectief in te zamelen zodat niet alles moet worden verbrand, maar er ook afval kan worden gerecycleerd.

Bezoekers aan het evenement hebben vooral (recycleerbaar) PMD en restafval mee. Voorzie daarom in voldoende inzamelmogelijkheden om deze afvalstromen selectief in te zamelen. Hiervoor hebben de IVM-gemeenten specifieke containers ter beschikking. Vraag ernaar!

Backstage, op het evenementsecretariaat, bij de standhouders, ... zijn er wellicht nog meer afvalstromen die selectief ingezameld worden. Hier kun je ook naast restafval en PMD, desgewenst de fracties gft (groente-fruit en tuinafval, want dat is composteerbaar), papier & karton en glas apart inzamelen. Maak hierover goede afspraken met de standhouders en cateringbedrijven.

Naast selectieve inzameling van het afval is het ook belangrijk dat op het evenement de herbruikbare drinkbeker apart ingezameld worden.

TIPS

- Voorzie voldoende afval-eilandjes verspreid over het evenemententerrein.
- Voorzie voldoende afvalzakken om in de containers te plaatsen.
- Zorg voor een milieuteam dat op regelmatige tijdstippen de afvalcontainers controleert en indien nodig ledigt.
- Zorg ervoor dat dit milieuteam goed herkenbaar is (dit is extra sensibilisatie naar het publiek).
- Bij een meerdaags evenement kun je na de eerste dag de positionering van de afvaleilandjes evalueren en indien nodig bijsturen.
- Leid het publiek naar de afvaleilandjes door middel van duidelijke signalisatie.
- Maak goede afspraken met de ophaalfirma. Spreek dit ook af met de milieudienst van de gemeente.

Schenk aandacht aan 'afvalmanagement'

Een evenement afvalarm organiseren vergt voorbereiding en opvolging. Daarom is een 'afvalteam' nodig, waarvoor iemand de eindverantwoordelijkheid draagt.

De eindverantwoordelijke staat in voor opvolging van het milieuplan, voor afspraken met cateraars en standhouders en hij/zij stuurt de medewerkers uit het afvalteam. Deze medewerkers staan in voor inzameling van de afvalstromen, de controle van de afvalcontainers, de inzameling van de herbruikbare bекers, de opruiming van zwerfafval op het terrein ...

Het afvalmanagement vergt tevens goede afspraken met de eigen medewerkers, met cateraars, sponsors, publiek ...

Maak afspraken met de eigen medewerkers

Tracht zelf het goede voorbeeld te geven!

- Zorg voor voldoende draagvlak bij medewerkers. Wees zeker dat ze er zelf achter staan!
- Geef via briefings vooraf richtlijnen aan de medewerkers omtrent het gewenste gedrag.
- Zorg ervoor dat de medewerkers van het 'afvalteam' duidelijk herkenbaar zijn.

Maak afspraken met drankenverkopers en eetstandjes

Bij de 'catering' komt vaak verpakkingsafval vrij dat gemakkelijk selectief kan ingezameld worden.

- Vraag de standhouders om de afvalfracties goed te scheiden.
- Stel standhouders verantwoordelijk voor het gescheiden afvoeren van hun fracties of zorg ervoor dat het milieuteam er op geregelde tijdstippen afval ophaalt.
- Maak duidelijk waar de inzamelcontainers staan.
- Maak afspraken over het gebruik van duurzame materialen en over het verbod op wegwerpservies.
- Maak indien mogelijk een geschreven overeenkomst waarin de afspraken vermeld staan.
- Als je zelf voor de catering instaat, kies dan voor grootverpakkingen of verpakkingen die herbruikbaar of recycleerbaar zijn.

Maak afspraken met sponsors

Sponsors vragen een 'return' op het evenement. Daarom laten ze zich graag opmerken door kwistig flyers, folders, kranten, krasbiljetjes en allerlei gadgets uit te delen. Dit leidt niet enkel tot een groter volume afval, veel van die gratis bedeelde zaken kan je nadien als zwerfvuil terugvinden op en om het terrein.

- Voorkom het uitdelen van gadgets. Maak in elk geval vooraf goede afspraken over het al dan niet inzetten van 'promotieteams'.
- Stel alternatieve promotiematerialen voor i.p.v. het uitdelen van gadgets. Af-fichepanelen, spandoeken, sandwichborden, ...
- Voorzie op de infoborden ook ruimte waar sponsors kunnen vermeld worden.
- Dring er op aan dat als er dan toch gadgets worden uitgedeeld, enkel nuttige en duurzame én niet-verpakte gadgets worden bedeeld.
- Geef sponsors de kans hun zorg voor het milieu te kunnen etaleren. Zo is het mogelijk om hieraan een apart luikje op de persconferentie te wijden, een extra 'act' op het evenement te organiseren. Waarom niet op de persconferentie in aanwezigheid van de sponsors alle milieumaatregelen in een milieucharter onderschrijven?

Bespeel het publiek

Het publiek is natuurlijk de grootste potentiële 'vervuiler'. Spreek bezoekers daarom aan zonder dat het echt storend of belerend wordt.

- Zorg voor een goed herkenbare signalisatie van afval-eilanden en andere voorzieningen.
- Vraag de medewerking van het publiek via lichtkranten, spandoeken, podiumcommunicatie, ...
- Informeer je leden van het milieu-team zeer goed. Zij zijn nog altijd het perfecte informatiepunt voor bezoekers.
- Waarom niet op ludieke manier de boodschap onder de aandacht brengen. Zo trekt een mimekunstenaar die afval opruimt tussen het publiek al gauw de aandacht.

- Laat het 'afvalteam' en de 'zwerfvuilbrigade' steeds het goede voorbeeld geven!

Maak goede afspraken met ophaalfirma

- Voorzie zo nodig in een extra ophaling tijdens het evenement (voor meerdaagse evenementen).
- Maak goede afspraken met de milieudienst van jouw gemeente wanneer je enkel 'vergelijkbare hoeveelheden' restafval/PMD/papier-karton-gft als die van een huisgezin inzamelt op het evenement, want dat mag met de reguliere afvalophaling worden meegegeven.

Checklist voor een milieubewuste organisatie

Deze checklist geeft een overzicht van aandachtspunten bij het organiseren van een activiteit. Niet alle punten zullen van toepassing zijn op jouw evenement. Toch lijkt het ons nuttig om deze checklist telkens te overlopen om zo niets over het hoofd te zien. Veel succes met jouw duurzaam evenement!

Taken vóór aanvang van het evenement.

Contacteren van de lokale overheden en politie

- ☐ contacteren van gemeentebestuur voor overleg (geluidsbeheersing; vergunningenproblematiek; mobiliteitsaspecten; afvalbeheer: reservatie van afvaleilandjes, herbruikbare bekens, afvalinzameling, logistieke aspecten zoals nadars, podiumelementen etc.; afspraken rond groenbeheer; afspraken rond parkeerverbod ...)
- ☐ contacteren van de politie (mobiliteit, parkeerproblemen, toegankelijkheid hulpdiensten ...)

Contact met sponsors

- ☐ afspraken rond milieuvriendelijke en afvalarme promotie (uitdelen flyers en prullaria)

Planning, organisatie en inrichting van het terrein

- ☐ aanwijzen milieucoördinator en omschrijven van de taken, opdrachten en verantwoordelijkheden
- ☐ opmaak algemeen afval- en milieuplan voor het evenement
- ☐ voorbereiding van het terrein: plannen, toewijzing infrastructuur (ingang, catering, podium, rustplaatsen, toiletten, afvalinzamelpunten, bekerinzameling, plaats voor waarborgsysteem bekens ...)

Planning van de afvalbeheersing

- ☐ aandacht voor afvalpreventie (grootverpakkingen, herbruikbare verpakkingen, verbod op flyers)
- ☐ keuze afvalsysteem, bepalen gescheiden afvalfracties
- ☐ levering en plaatsaanwijzing afvaleilandjes op het terrein
- ☐ afspraken met gemeente i.v.m. afvalophalers aangeduid door de gemeente.
- ☐ zo nodig afspraken met private afvalverwerkende firma's
- ☐ signalatiesysteem afvaleilandjes

Duurzame catering

- ☐ waar is er mogelijkheid om drank in glazen te schenken?
- ☐ kies je voor herbruikbare bekens? Hoe worden deze ingezameld (waarborg?)
- ☐ recycleerbaarheid van de ingezamelde fracties
- ☐ gebruik van herbruikbaar servies i.p.v. wegwerpservies
- ☐ afspraken op papier i.v.m. gebruik van duurzame materialen, proper houden van de omgeving van de eetstandjes, vermijden van wegwerpverpakkingen en zwerfvuil ...

Duurzame signalisatie op het evenement

- ☐ klaarmaken (herbruikbare) signalisatie van de afvalpunten, sanitair, voeding, algemene info,...
- ☐ dragers: borden, lichtkranten, info-spot, presentator, geluidskanaal,...

Communicatie

- ☐ duurzame interne communicatie voorzien (beperk papieren dragers)
- ☐ bepalen van de oplages van communicatiedrukwerk
- ☐ milieu-inspanningen communiceren naar sponsors, cateraars, overheid, pers en betrokkenen
- ☐ voorzie communicatie over duurzaamheidsmaatregelen op het evenement zelf

Tijdens het evenement.

Permanente bereikbaarheid van milieucoördinator

Afval

- ☐ permanent toezicht op afvalcontainers, afvaleilanden
- ☐ toezicht op terrein: proper houden, afvalcontainers leegmaken en verversen, controle op sluikstorten...
- ☐ toezicht op kwaliteit van de selectief ingezamelde fracties
- ☐ opruimen zwerfvuil

Catering

- ☐ toezicht op inzameling herbruikbare bekens, servies
- ☐ waarborgsysteem
- ☐ toezicht op gescheiden inzameling van afvalstromen

Na het evenement.

Nazorg op diverse aspecten van de organisatie

Opruimen van afval

- ☐ ledigen en uitspoelen van afvaleilandjes
- ☐ terugbrengen afvaleilandjes naar gemeente
- ☐ opruimen van zwerfvuil op en nabij de evenementenlocatie
- ☐ selectief aanbieden van de ingezamelde fracties
- ☐ na het gebruik van herbruikbare bekens
- ☐ bekens grondig reinigen en drogen, tenzij samengewerkt wordt met Groep Intro of private firma
- ☐ eventueel: terugbezorgen aan gemeente

Evaluatievergadering met het oog op bijsturing van het draaiboek.

